

ONDERZOEKSRAPPORTAGE
KLEINE KERNEN
GEMEENTE ROTTERDAM – FEBRUARI 2020

citizens

door Necker van Naem

Inhoudsopgave

Pagina 3	Inleiding
Pagina 4	Belangrijkste resultaten
Pagina 5	Resultaten inwonersconsultatie
Pagina 6	Mening over de eigen kern
Pagina 10	Identiteit inwoners
Pagina 18	Betrokkenheid, participatie en communicatie
Pagina 26	Inwoners op de hoogte houden
Pagina 27	Overige opmerkingen
Pagina 28	Onderzoeksverantwoording

Inleiding

AANLEIDING

De gemeente Rotterdam kent drie kleine kernen in het havengebied, met ieder hun eigen geschiedenis, identiteit en inwoners. Te weten: Hoek van Holland, Pernis en Rozenburg. De gemeente Rotterdam wil de inwoners uit deze unieke kernen graag betrekken bij gemeentelijk beleid, maar de aanpak voor burgerparticipatie in deze drie kernen vraagt om maatwerk.

Citizens deed daarom voor de *kenniswerkplaats leefbare wijken* onderzoek naar de identiteit van de inwoners van de drie kernen. Hoe typeren zij zelf hun kern en hoe willen zij betrokken worden door de gemeente? De vragenlijst voor dit onderzoek is opgesteld met behulp van inwoners en leden van de gebiedscommissies. Hun input werd opgehaald tijdens een werksessie op maandagavond 14 oktober 2019. Vanaf 20 januari tot en met 2 februari 2020 konden alle inwoners van Hoek van Holland, Pernis en Rozenburg de vragenlijst invullen. De vragenlijst is onder de aandacht gebracht via een ansichtkaart aan alle huishoudens, via sociale media en via kanalen van de gemeente Rotterdam.

Uiteindelijk hebben de antwoorden van 867 inwoners die deelnamen aan de *inwonersconsultatie* geleid tot de inzichten die u leest in dit rapport. De inzichten uit dit onderzoek vormen input voor toekomstige keuzes van de gemeente Rotterdam op het gebied van interactie met inwoners van Hoek van Holland, Pernis en Rozenburg.

Belangrijkste resultaten

INWONERS STANDVASTIG EN GEHECHT AAN EIGEN KERN

Inwoners van de kernen Hoek van Holland, Pernis en Rozenburg zijn overwegend honkvast. Meer dan 80% van de inwoners geeft aan al 10 jaar of langer in de eigen kern te wonen. Bovendien geven inwoners ook aan dat zij vooral de eigen kern zien als hun leefomgeving (het gebied waar zij wonen, sporten, winkelen of boodschappen doen).

PERNISSERS VERSCHILLEN VAN ROZENBURGERS EN HOEKENEZEN

Inwoners van Pernis verschillen van Rozenburgers en Hoekenezen in hun houding ten aanzien van Rotterdam. Pernissers zien zichzelf vaker als Rotterdammer, zien Rotterdam relatief vaak als hun leefomgeving en kiezen vaker voor een dagje naar de grote stad in plaats van het strand. Zij geven ook relatief vaak aan dat zij in Pernis wonen, omdat zij in de buurt van een grote stad willen wonen. Bovendien zijn inwoners van Pernis positiever over de manier waarop de gemeente samenwerking met hen zoekt en hen informeert over de plannen. Tot slot hebben inwoners van Pernis minder vaak dan Hoekenezen en Rozenburgers het gevoel geen invloed te hebben op wat de gemeente doet.

INWONERS GEVEN LIEFST HUN MENING OVER ONDERWERP WONEN & LEEFOMGEVING

Hoekenezen, Pernissers en Rozenburgers geven het liefst hun mening over het onderwerp wonen en leefomgeving. Dat geldt ook voor de onderwerpen veiligheid, bereikbaarheid & infrastructuur en voorzieningen. Er zijn kleine verschillen zichtbaar tussen kernen op dit vlak: Rozenburgers geven graag hun mening over bereikbaarheid & infrastructuur, inwoners van Pernis over voorzieningen en inwoners van Hoek van Holland geven vaker graag hun mening over toerisme. Op de vraag *hoe* zij hun mening willen geven geeft de grootste groep, ongeacht het onderwerp, aan mee te willen denken over plannen.

INFORMEER INWONERS OFFLINE, BETREK INWONERS ONLINE

Inwoners worden het liefst geïnformeerd via een bewonersbrief of bericht in de lokale krant, en betrokken via een online enquête. Anders gezegd: men wordt graag online betrokken maar offline geïnformeerd. 62% van de invullers geeft aan graag op de hoogte te worden gehouden van de resultaten van dit onderzoek.

citizens

door Necker van Naem

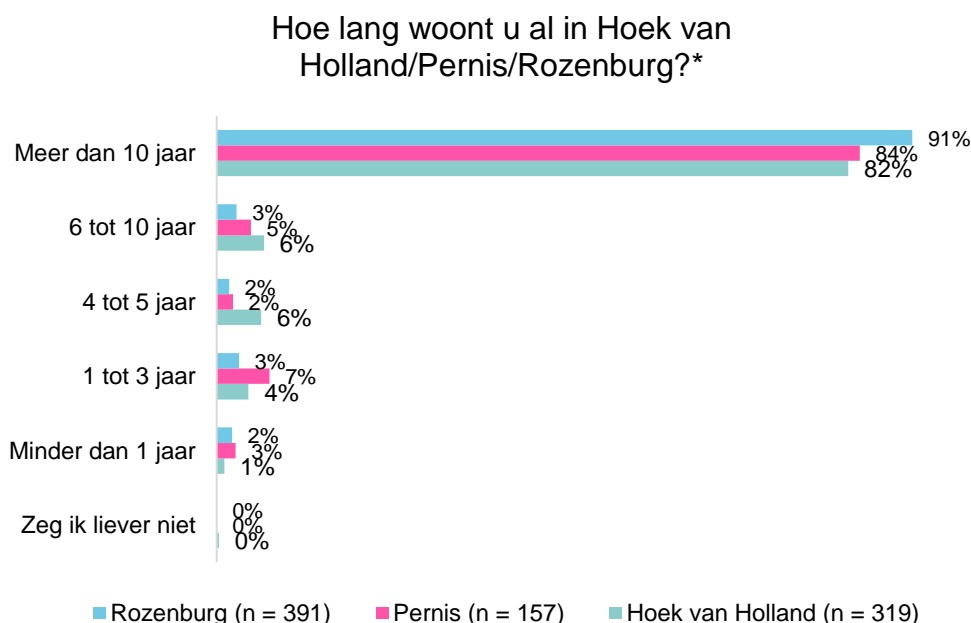

Resultaten inwonersconsultatie

Mening over de eigen kern - I

MEESTE INWONERS WONEN ER AL LANG

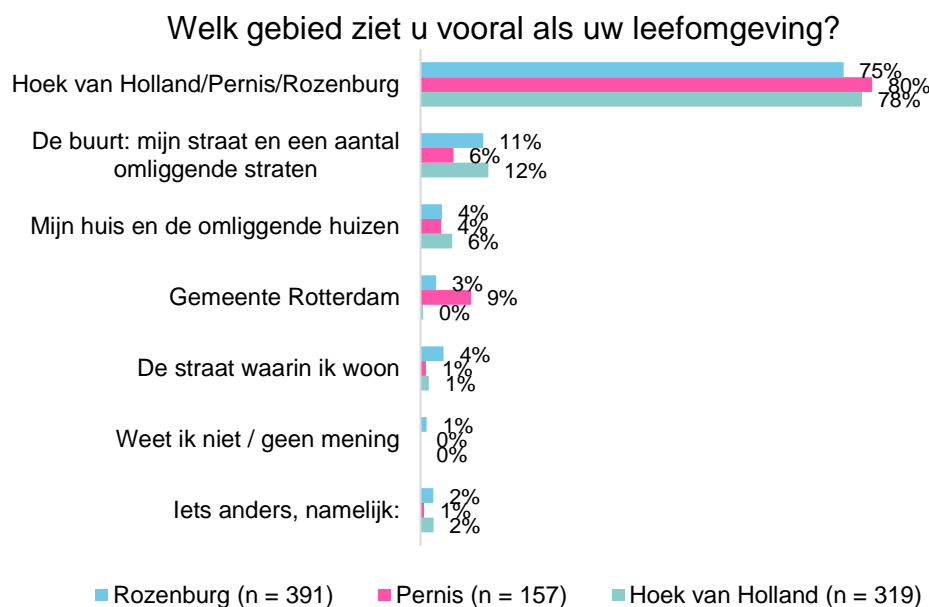
Een ruime meerderheid van de inwoners woont al meer dan 10 jaar in hun kern. In Rozenburg is dat het meest: 91%. In Pernis woont 84% van de invullers al meer dan 10 jaar in Pernis en in Hoek van Holland 82%.

EIGEN KERN GEZIEN ALS LEEFOMGEVING

De meeste inwoners zien vooral hun kern als leefomgeving: dit geldt voor 75% van de inwoners van Rozenburg, 80% in Pernis en 78% in Hoek van Holland.

De buurt wordt daarna het meest genoemd. Door 11% van de inwoners uit Rozenburg, 6% uit Pernis en 12% uit Hoek van Holland.

*Waar in de rapportage of vragenlijst Hoek van Holland/Pernis/Rozenburg staat, werd aan inwoners in de online vragenlijst alleen de naam van hun eigen kern weergegeven.

Mening over de eigen kern - II

VERSCHILLENDE REDENEN OM TE WONEN IN VERSCHILLENDE KERNEN

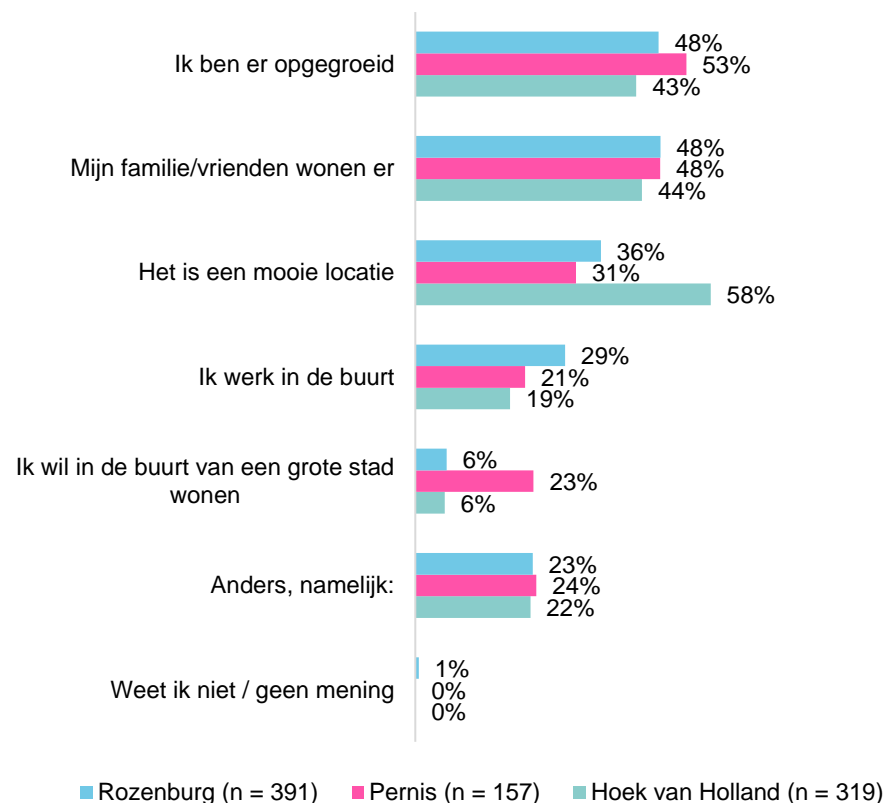
Alle inwoners geven relatief vaak aan dat zij in hun kern wonen omdat zij er zijn opgegroeid, of omdat familie of vrienden van hen er wonen.

Verder valt op dat inwoners uit Rozenburg relatief vaak (29%) als reden geven dat zij in de buurt werken. Inwoners uit Hoek van Holland geven juist vaker aan dat zij in Hoek van Holland wonen omdat 'het een mooie locatie is' (58%). Tot slot geven Pernissers relatief vaak aan dat zij in Pernis wonen omdat ze in de buurt van een grote stad willen wonen (23%).

Daarnaast geven inwoners ook andere redenen om in Hoek van Holland, Pernis of Rozenburg te wonen*. Daaruit komt het meest naar voren dat men het groen en de ruimte waardeert, de huizenprijzen aantrekkelijk zijn of dat hun partner er is geboren/er al woonde.

"Mijn echtgenote is een geboren en getogen Rozenburgse, evenals mijn kinderen."

Wat zijn voor u de belangrijkste redenen om te wonen in Rozenburg/Pernis/Hoek van Holland?
Meerdere antwoorden mogelijk

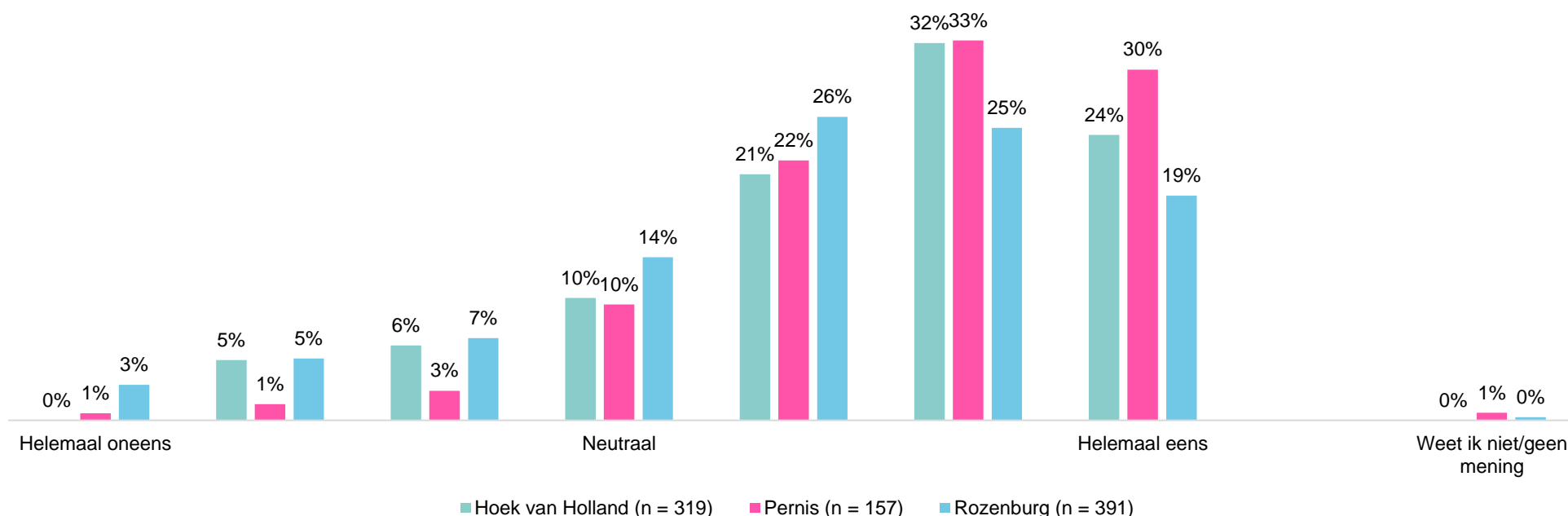

Mening over de eigen kern - III

INWONERS PERNIS VINDEN HET WONEN IN DE EIGEN KERN HET PRETTIGST

Inwoners van Pernis zijn het vaker eens met de stelling “ik vind het prettig om in Hoek van Holland/Pernis/Rozenburg te wonen”. 85% van hen is het (helemaal) eens met deze stelling. In Hoek van Holland is 78% van de inwoners het eens met deze stelling. In Rozenburg is deze groep het kleinst: 70%.

In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling: Ik vind het prettig om in Rozenburg/Pernis/Hoek van Holland te wonen?

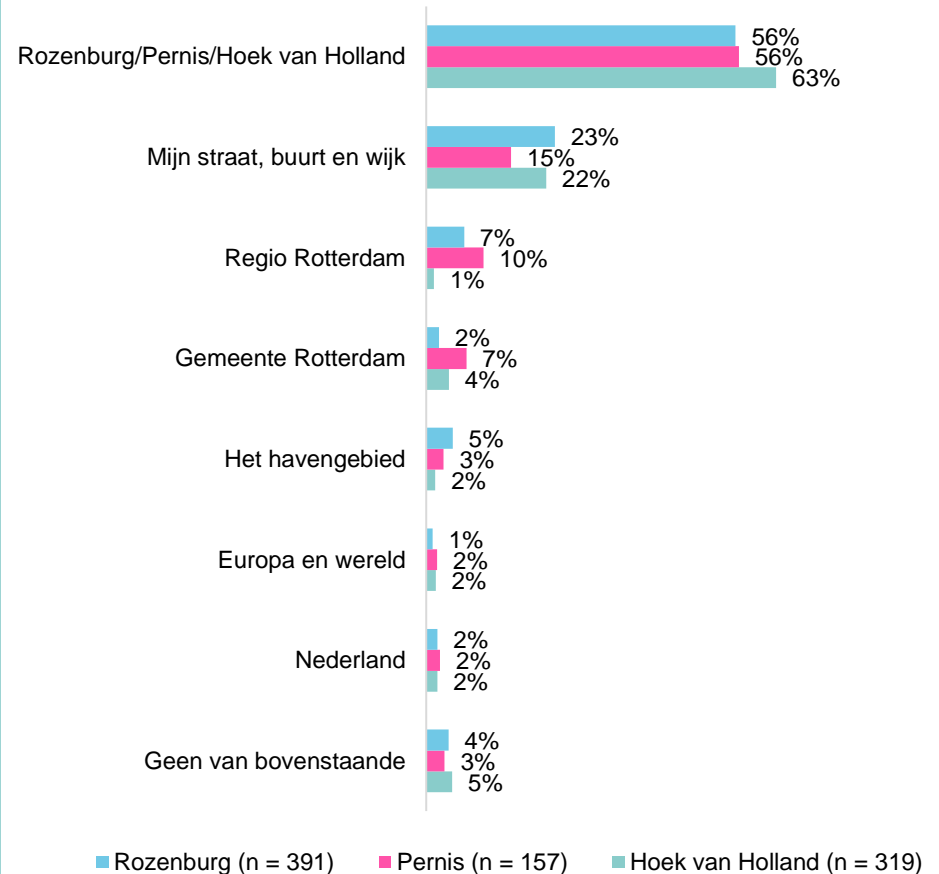
Mening over de eigen kern - IV

VOORAL BETROKKEN BIJ DE EIGEN KERN

Het grootste deel van de inwoners voelt zich vooral betrokken bij hun kern. In Hoek van Holland is dit gevoel het sterkst (63%). Verder is de straat, buurt en wijk belangrijk voor inwoners: 23% van de inwoners van Rozenburg voelt zich daar het meest bij betrokken, 15% van de inwoners van Pernis en 22% van de inwoners van Hoek van Holland.

Inwoners van Pernis voelen zich vaker dan inwoners van de andere kernen betrokken bij de gemeente Rotterdam (7%) en de regio Rotterdam (10%).

Bij welk gebied voelt u zich het meest betrokken?

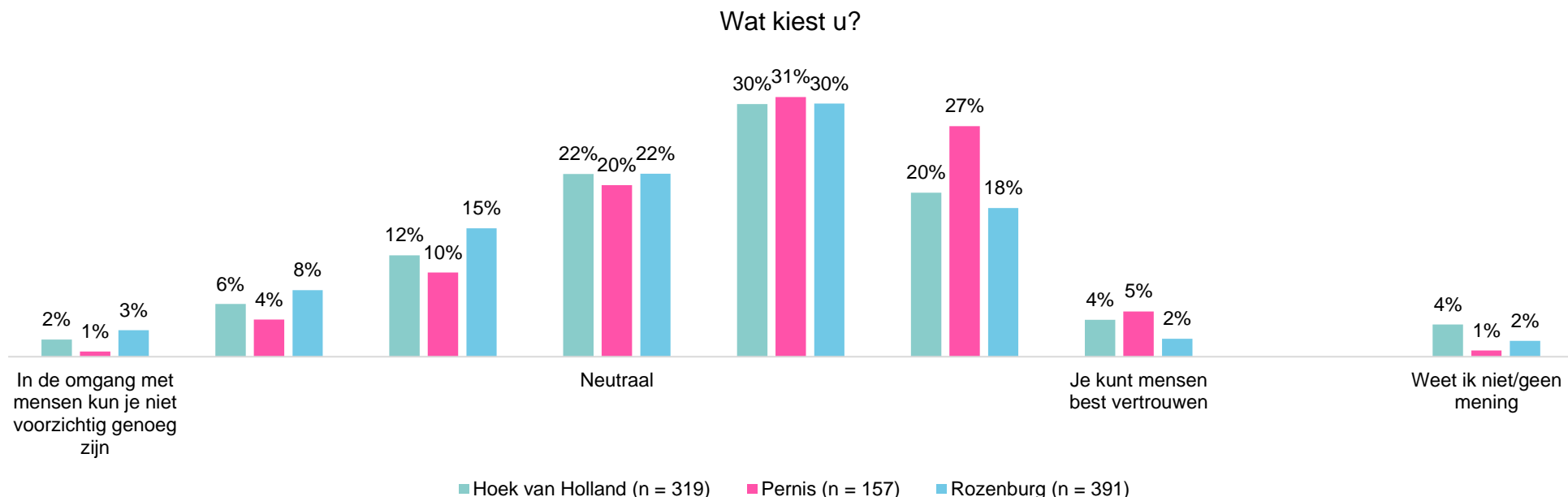

Identiteit inwoners - I

INWONERS UIT PERNIS HEBBEN HET MEESTE VERTROUWEN IN ANDEREN

Inwoners van Pernis zijn het positiefst van alle kernen over andere mensen. 63% kiest (in enige mate) voor de optie 'je kunt mensen het best vertrouwen' in plaats van de optie 'in de omgang met mensen kun je niet voorzichtig genoeg zijn'. Ter vergelijking: in Hoek van Holland bestaat deze groep uit 54% van de inwoners, en in Rozenburg stelt 50% (in enige mate) dat je mensen best kunt vertrouwen.

De grootste groep inwoners die stelt dat je in de omgang met mensen niet voorzichtig genoeg kunt zijn, komt ook uit Rozenburg (26%).

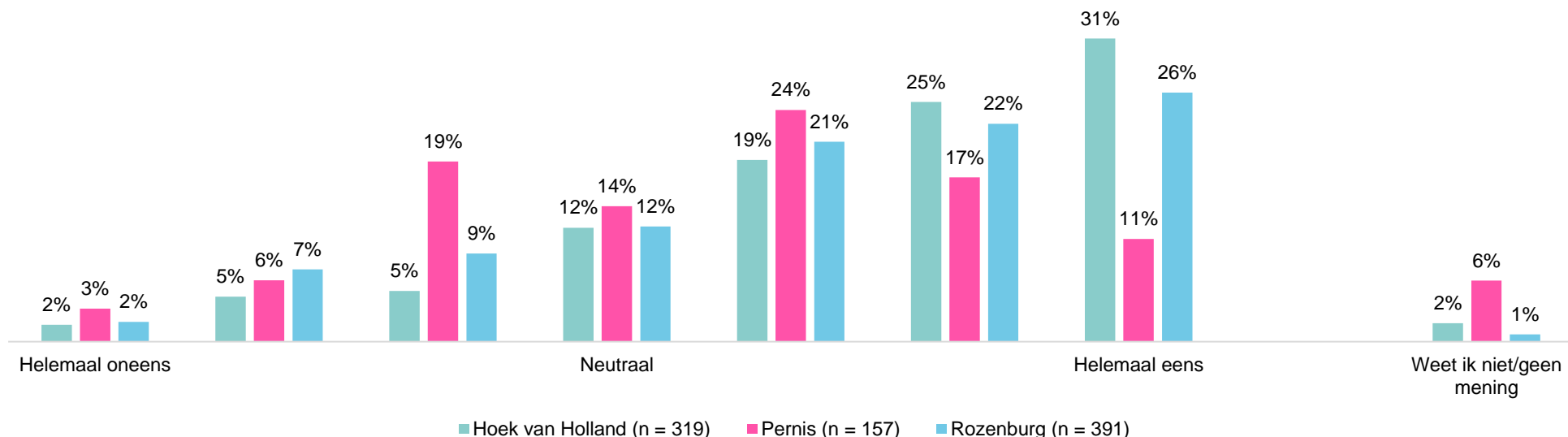
Identiteit inwoners - II

INWONERS PERNIS MEESTE GEVOEL VAN INVLOED, HOEKENEZEN HET MINST

Pernissers zijn het minst vaak eens met de stelling 'mensen zoals ik hebben geen enkele invloed op wat de gemeente doet'. 52% van hen is het hier (helemaal) mee eens. Daarin verschillen zij van de inwoners uit Hoek van Holland, 75% van hen is het (helemaal) eens met deze stelling. In Rozenburg is dit percentage 69%. Dit duidt op een groot verschil in de perceptie van inwoners dat zij invloed kunnen uitoefenen op wat de gemeente doet.

Verder valt op dat 28% van de Pernissers het (helemaal) oneens is met deze stelling, terwijl dat slechts voor 12% van de Hoekenezen geldt. Ook geven Pernissers (6%) vaker aan geen mening te hebben dan inwoners van Hoek van Holland (2%) en Rozenburg (1%). Het thema lijkt daarmee voor Pernis minder urgent.

"Mensen zoals ik hebben geen enkele invloed op wat de gemeente doet"

Identiteit inwoners - III

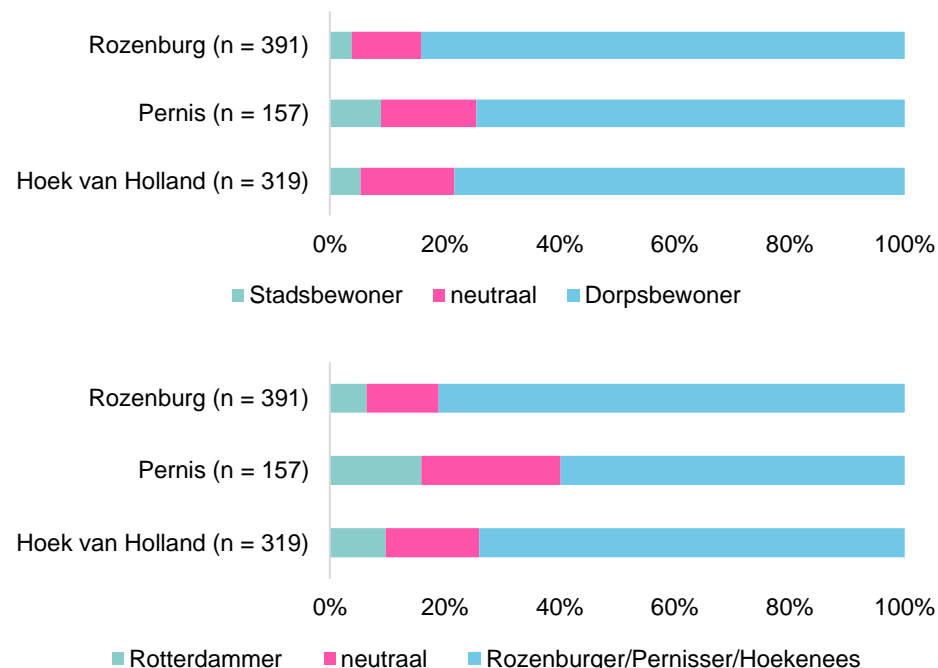
PERNISSERS ZIEN ZICHZELF RELATIEF VAAK ALS ROTTERDAMMER

Aan invullers zijn in totaal acht tegenstellingen voorgelegd, waarbij hen is gevraagd om de optie te kiezen die het meest aansprak. Bijvoorbeeld stadsbewoner versus dorpsbewoner. Ook konden invullers een neutrale optie kiezen. Op deze en de volgende pagina's vindt u de uitkomsten op deze stellingen.

Inwoners van Hoek van Holland, Pernis en Rozenburg voelen zich allemaal meer 'dorpsbewoner' dan 'stadsbewoner'. Hoewel de verschillen relatief klein zijn, voelen Rozenburger zich het vaakst dorpsbewoner (78%) en inwoners van Pernis het minst vaak (75%).

Groter zijn de verschillen wanneer aan inwoners gevraagd wordt of zij zich Rotterdammer voelen of meer identificeren met de eigen kern: 6% van de Rozenburgers en 10% van de Hoekenezen ziet zichzelf als Rotterdammer. In Pernis is dit percentage veel hoger: 16% van hen voelt zich eerder Rotterdammer dan Pernisser.

Selecteer per tegenstelling de optie die u het meest aanspreekt of bij u past.

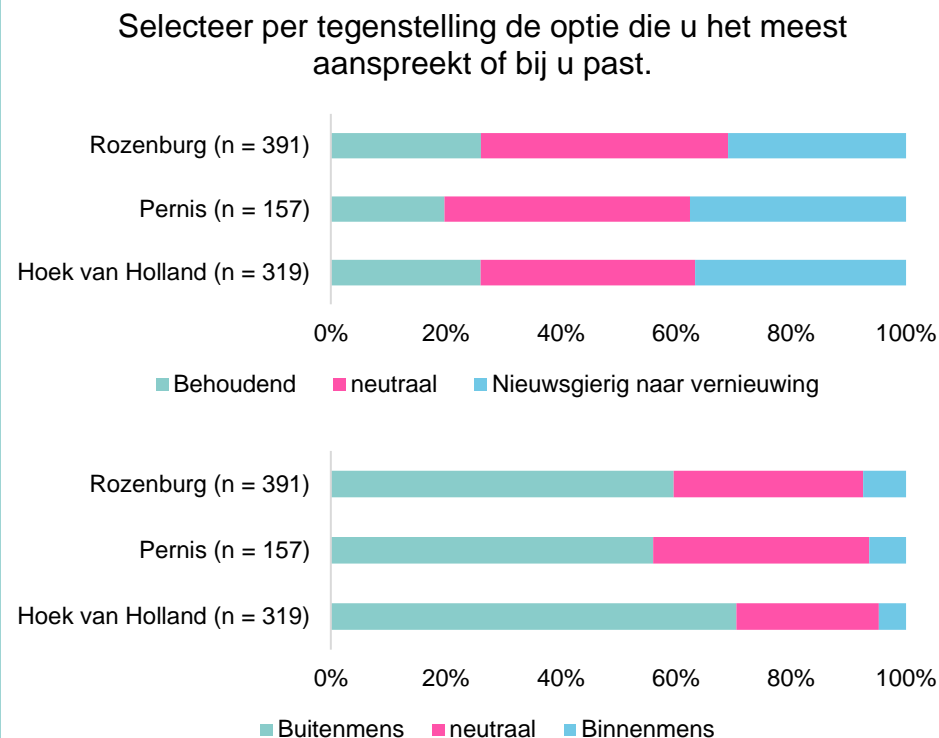

Identiteit inwoners - IV

MEER BUITENMENSEN DAN BINNENMENSEN

Inwoners zijn verdeeld over de keuze tussen 'behoudend' en 'nieuwsgierig naar verandering'. In elk van de drie kernen koos het grootste deel van de inwoners voor de neutrale optie.

Inwoners van Hoek van Holland, Pernis en Rozenburg zien zichzelf meer als 'buitenmens' dan als 'binnenmens'. In Hoek van Holland is deze groep het grootst: 71%.

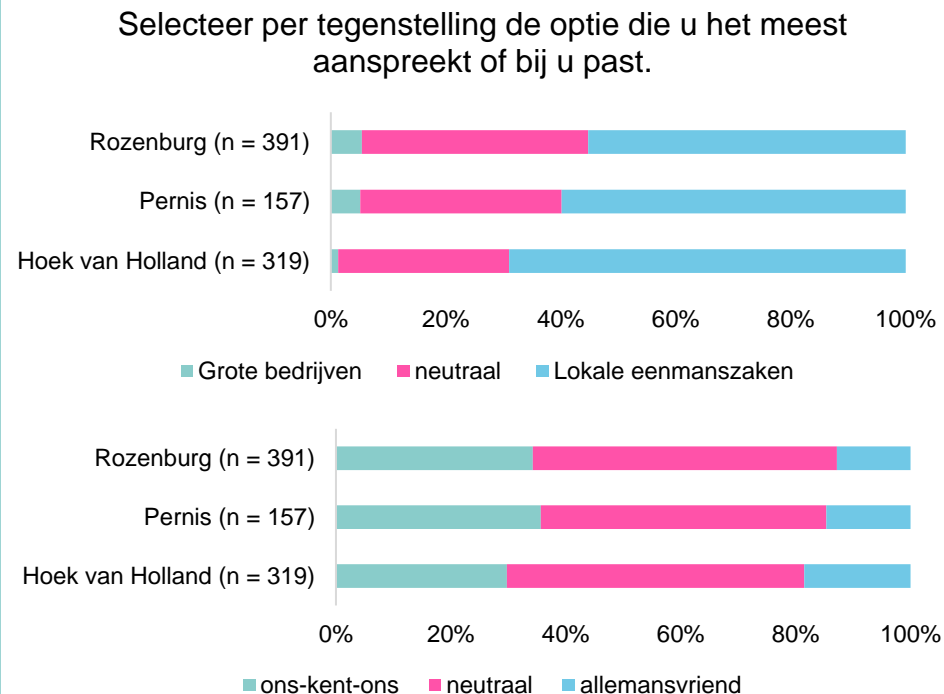

Identiteit inwoners - V

LIEVER LOKALE EENMANZAKEN EN ONS-KENT-ONS

De optie 'lokale eenmanszaken' is voor het merendeel van de inwoners van de kernen meer aansprekend dan 'grote bedrijven'. In de kern Hoek van Holland is dit gevoel het sterkst. 69% kiest hier de optie lokale eenmanszaken.

Daarnaast kiezen inwoners uit de drie kernen eerder voor het sentiment 'ons-kent-ons' dan 'allemansvriend'. In Rozenburg kiest 34% van de inwoners voor de optie 'ons-kent-ons', in Pernis 36% en in Hoek van Holland 30%.

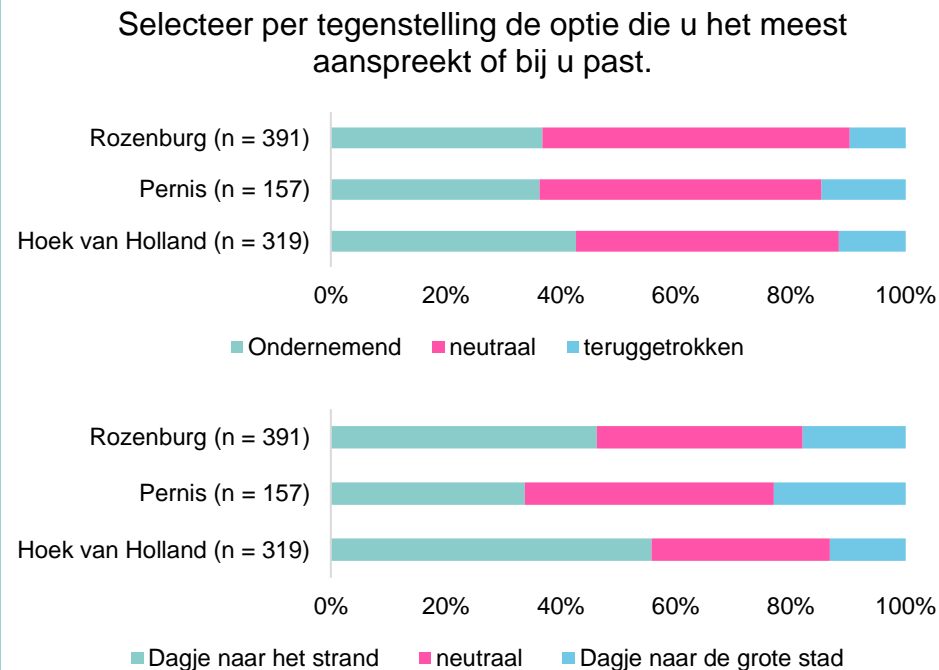

Identiteit inwoners - VI

PERNISSERS KIEZEN VAKER VOOR DAGJE STAD, HOEKENEZEN VOOR DAGJE STRAND

Inwoners van Hoek van Holland, Pernis en Rozenbrug vinden zichzelf eerder 'ondernemend' dan 'teruggetrokken'. De verschillen tussen de kernen zijn klein bij deze stelling. Hoekenezen zien zich echter het vaakst als ondernemend: 43%.

Bij de keuze tussen een 'dagje naar het strand' en een 'dagje naar de grote stad' zijn meer verschillen zichtbaar. Inwoners van Hoek van Holland kiezen het vaakst voor een dagje naar het strand (56%), terwijl inwoners van Pernis het vaakst voor een dagje naar de grote stad kiezen (23%).

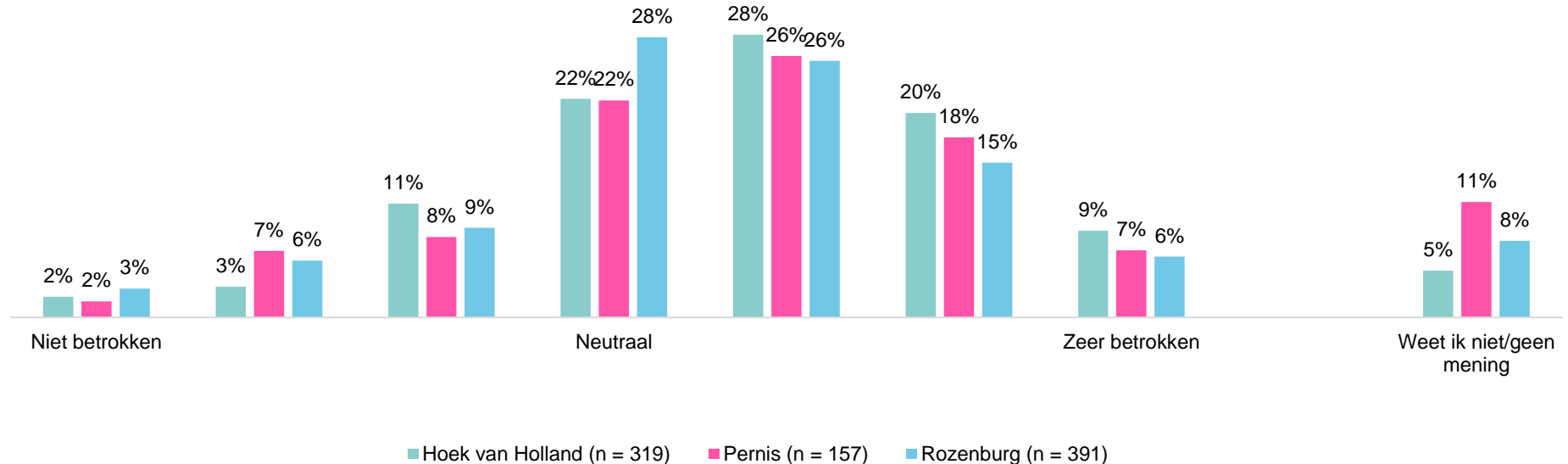

Betrokkenheid, participatie en communicatie - I

HOEKENEZEN VOELEN ZICH HET MEEST MAATSCHAPPELIJK BETROKKEN

Inwoners van Hoek van Holland vinden zichzelf het vaakst maatschappelijk betrokken. 57% van de Hoekenezen geeft dit aan. In Pernis is dit 51% en in Rozenburg met 47% net iets minder dan de helft van de inwoners.

Hoe maatschappelijk betrokken vindt u zichzelf als u zichzelf vergelijkt met anderen?

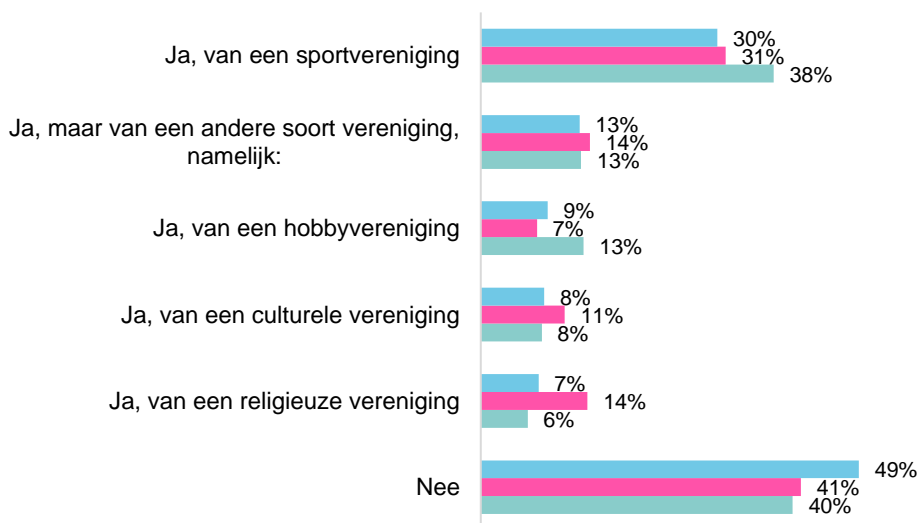

Betrokkenheid, participatie en communicatie - II

INWONERS ROZENBURG MINST LID VAN EEN VERENIGING

Inwoners van Rozenburg geven het vaakst aan niet lid te zijn van een vereniging (49%). Inwoners van Hoek van Holland geven daarnaast het vaakst aan lid te zijn van een sportvereniging (38%), terwijl inwoners van Pernis relatief vaak lid zijn van een culturele (11%) en/of religieuze (14%) vereniging.

Bent u lid van een vereniging?
Meerdere antwoorden mogelijk

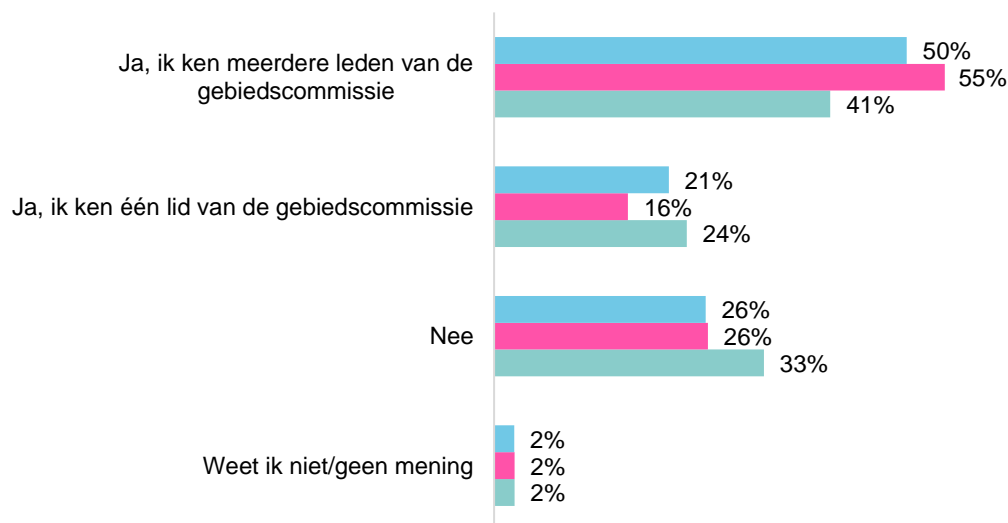

■ Rozenburg (n = 391) ■ Pernis (n = 157) ■ Hoek van Holland (n = 319)

TWEEDERDE INWONERS BEKEND MET LID GEBIEDSCOMMISSIE

Twee derde van de inwoners is bekend met één of meerdere leden van de gebiedscommissie. In Rozenburg is deze groep het grootst: 71%. In Pernis is de groep die meerdere leden van de gebiedscommissie kent het grootst: 55%.

Kent u een lid van de gebiedscommissie in het gebied waar u woont?

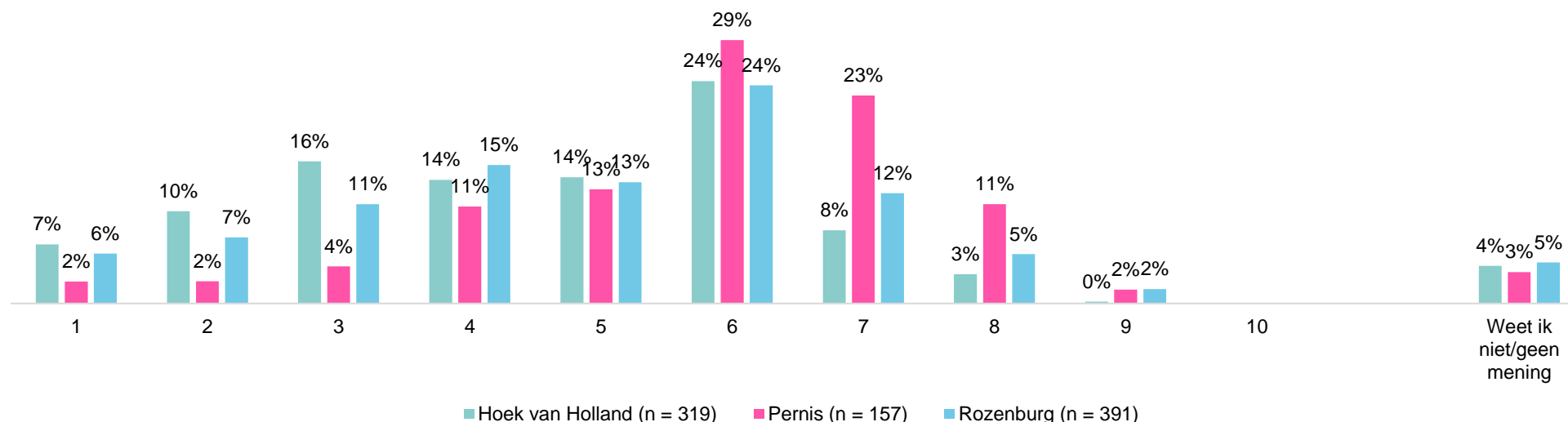
■ Rozenburg (n = 391) ■ Pernis (n = 157) ■ Hoek van Holland (n = 319)

Betrokkenheid, participatie en communicatie - III

INWONERS PERNIS VAKER POSITIEF OVER SAMENWERKING MET DE GEMEENTE

65% van de inwoners van Pernis geeft aan de wijze waarop de gemeente samenwerking zoekt, met een voldoende te beoordelen. Het grootste deel van hen geeft een 6 als rapportcijfer. Ook in de andere twee kernen geeft het grootste deel een 6, maar geeft een kleiner deel een voldoende aan de manier waarop de gemeente samenwerking zoekt. In Hoek van Holland geeft 35% een voldoende en in Rozenburg 43%. Dit duidt op grote verschillen tussen de kernen, en dan met name tussen Pernis en de andere twee kernen.

Hoe waardeert u de wijze waarop uw gemeente samenwerking met u zoekt?

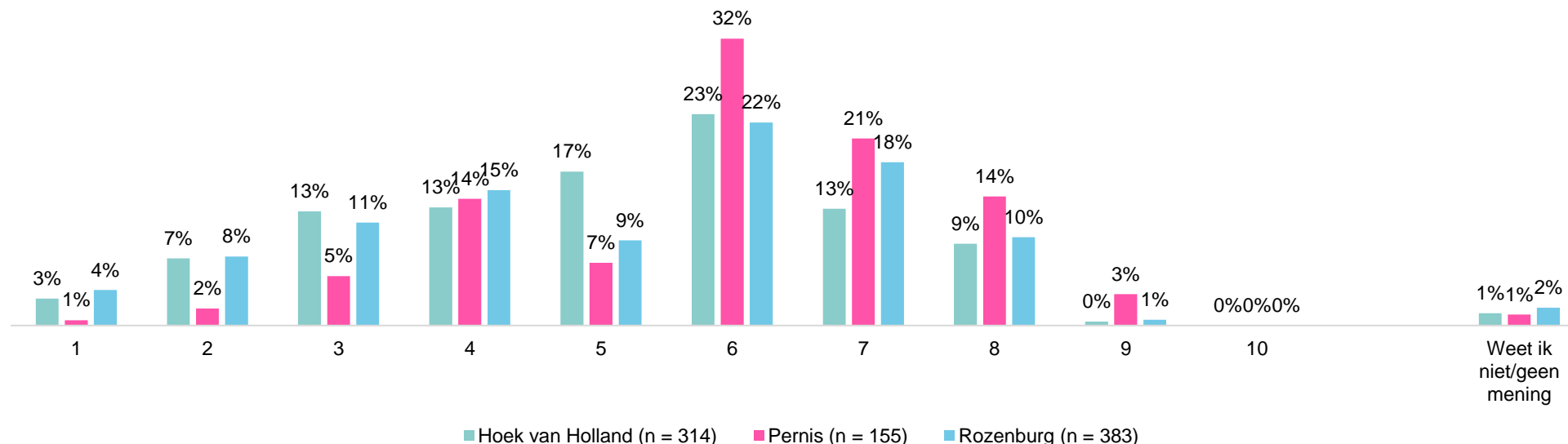

Betrokkenheid, participatie en communicatie - IV

INWONERS PERNIS VAKER POSITIEF OVER INFORMATIE PLANNEN GEMEENTE

Pernissers zijn het vaakst positief over de manier waarop de gemeente hen informeert over haar plannen. 70% van de inwoners van Pernis beoordeelt de gemeente op dit aspect met een voldoende. In Hoek van Holland is dit cijfer aanzienlijk lager. Van de Hoekenezen beoordeelt minder dan de helft de gemeente op dit aspect met een voldoende (45%). Een krappe meerderheid van de Rozenburgers geeft de gemeente een voldoende (51%).

Hoe waardeert u de wijze waarop de gemeente u over haar plannen informeert?

Betrokkenheid, participatie en communicatie - V

INFORMEREN VIA BEWONERSBRIEF

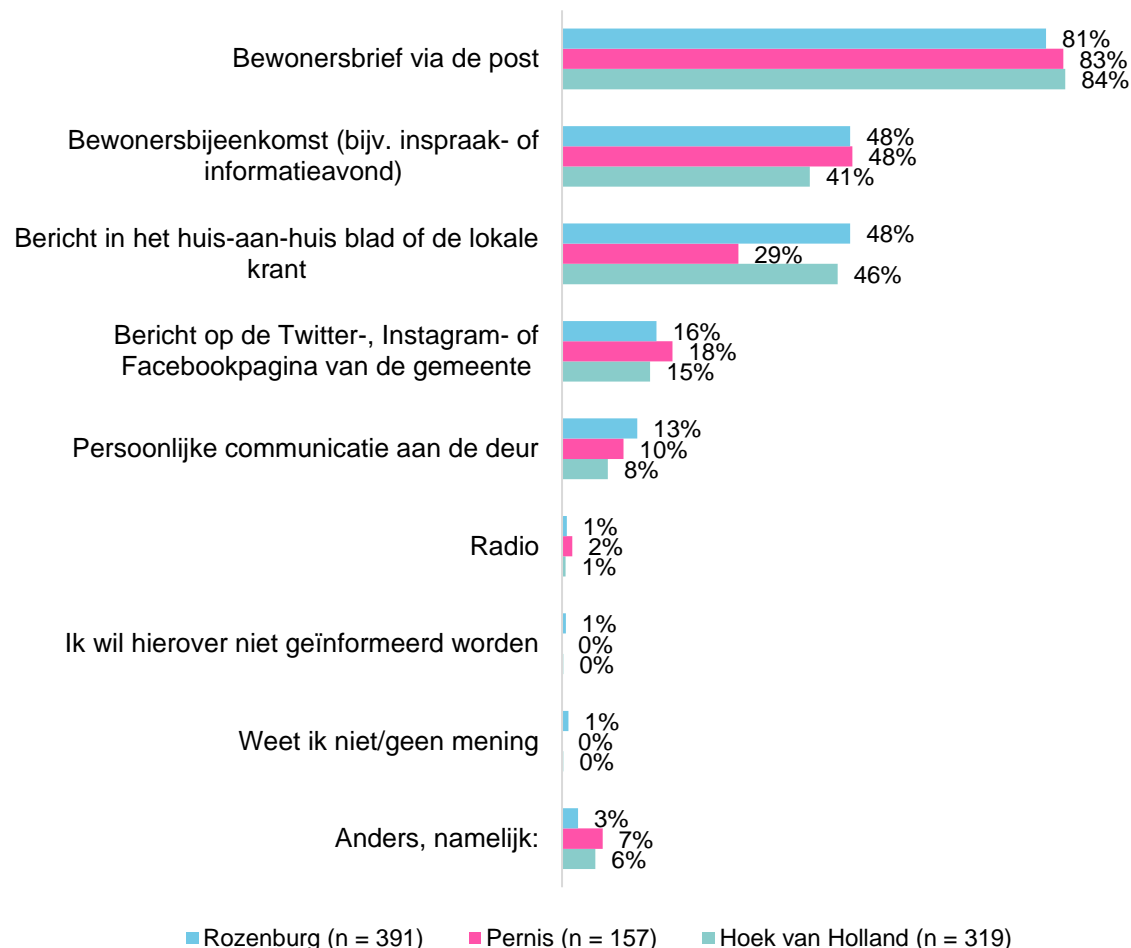
In alle drie de kernen geven inwoners aan het liefst geïnformeerd te worden via een bewonersbrief per post als de gemeente aanpassingen in de buurt wil doen. Ongeveer 80% van de inwoners geeft dit aan.

Verder valt op dat inwoners van Rozenburg en Hoek van Holland graag via een bericht in het huis-aan-huisblad of de lokale krant worden geïnformeerd.

Bijna geen enkele inwoner geeft aan niet geïnformeerd te willen worden wanneer de gemeente aanpassingen doet in de buurt.

Stel dat de gemeente aanpassingen in uw buurt wil doen, bijvoorbeeld het verbreden van de stoep. Op welke manier zou u dan het liefst geïnformeerd willen worden?

Maximaal drie antwoorden mogelijk

Betrokkenheid, participatie en communicatie - VI

MENING DELEN VIA ONLINE ENQUÊTE

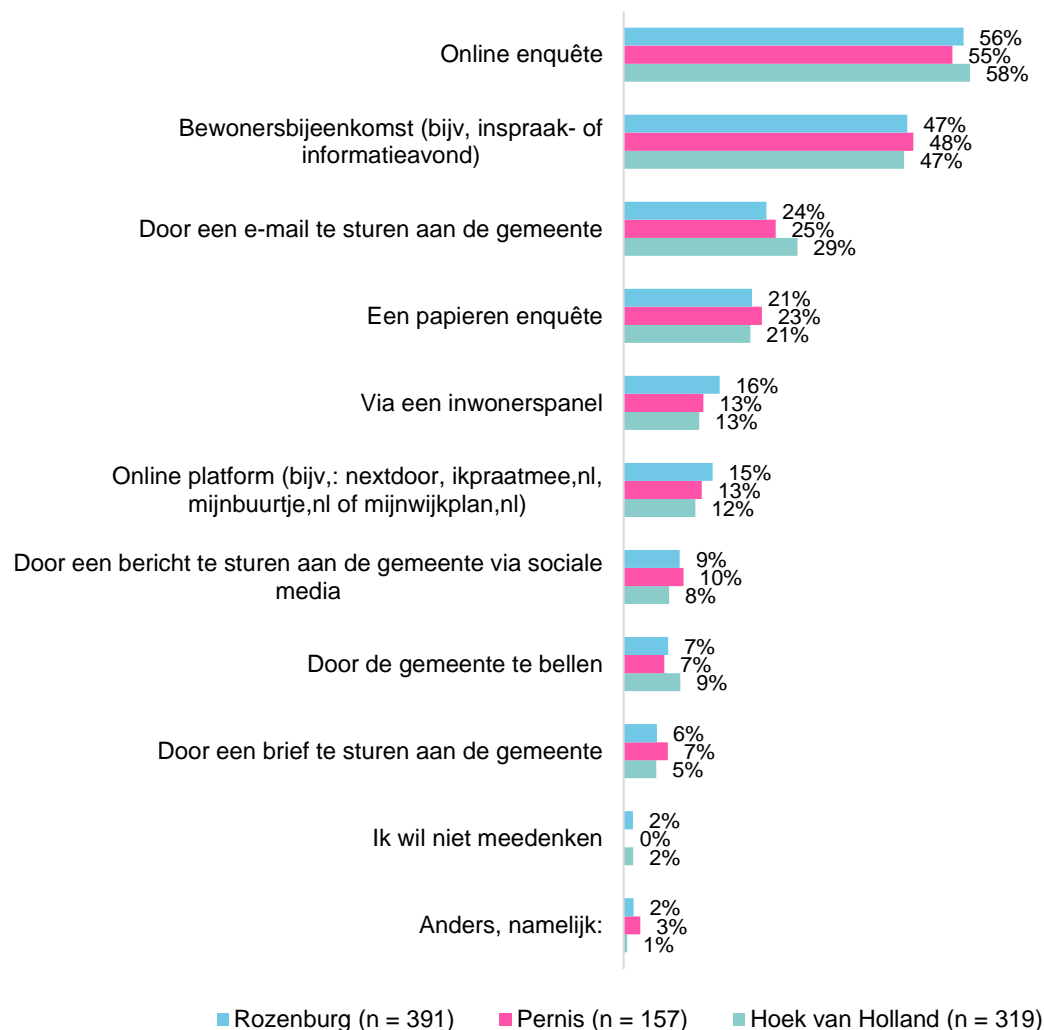
Een online enquête is het favoriete kanaal van inwoners uit deze kernen om hun mening en ideeën met de gemeente te delen. Ruim de helft van de inwoners geeft dit aan.

Ook bewonersbijeenkomsten, een e-mail aan de gemeente en een papieren enquête worden relatief vaak gekozen.

De verschillen in voorkeuren van inwoners tussen de drie kernen zijn minimaal.

Stel dat de gemeente aanpassingen in uw buurt wil doen, bijvoorbeeld het verbreden van de stoep. Op welke manier zou u dan het liefst uw mening en ideeën met de gemeente willen delen?

Maximaal drie antwoorden mogelijk

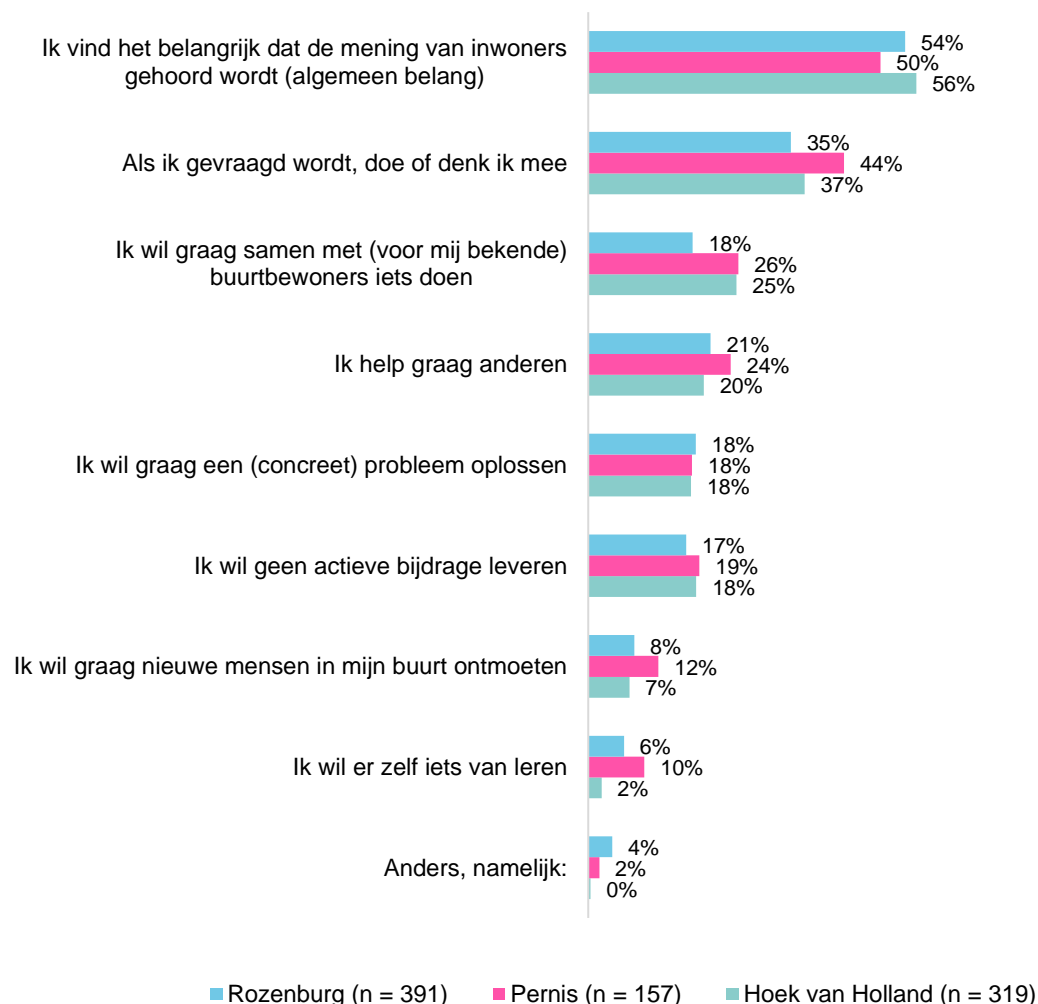
Betrokkenheid, participatie en communicatie - VII

Stel: uw gemeente is van plan om een speeltuin in uw wijk aan te leggen. Door de aanleg van de speeltuin krijgen buurtkinderen een plek om op een veilige en leuke manier buiten te spelen. De gemeente vraagt inwoners een actieve bijdrage te leveren aan het

BELANGRIJK OM GEHOORD TE WORDEN

Aan invullers is een hypothetische situatie voorgelegd en gevraagd of en waarom zij een actieve bijdrage willen leveren. Inwoners van alle drie de kernen kiezen het vaakst als reden voor deelname dat zij het belangrijk vinden dat de mening van inwoners gehoord wordt (algemeen belang).

Verder valt op dat inwoners van Pernis relatief vaak zeggen een actieve bijdrage te willen leveren als hen dit gevraagd wordt. Dat geldt minder voor de andere kernen.

Betrokkenheid, participatie en communicatie - VIII

LIEFST MEEDENKEN OVER WONEN EN LEEFOMGEVING

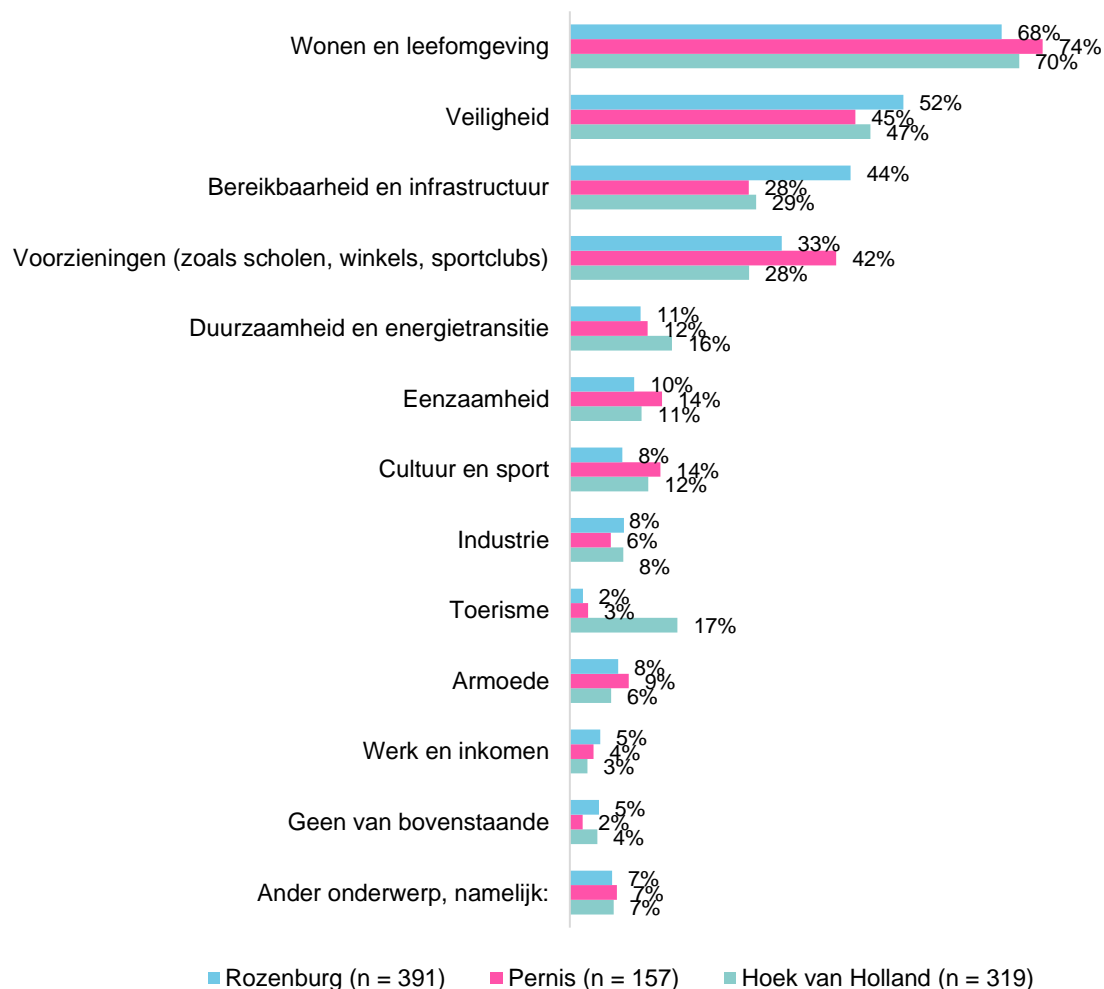
De grootste groep inwoners geeft aan mee te willen denken over het onderwerp wonen en leefomgeving. Ongeveer 70% van de inwoners van de drie kernen kiest dit onderwerp.

Hoewel de verschillen tussen de kernen over het algemeen klein zijn, valt op dat inwoners van Rozenburg relatief vaak aangeven hun mening te willen geven over 'bereikbaarheid en infrastructuur' (44%). Voor inwoners van Pernis is dit 'voorzieningen' (42%) en voor inwoners van Hoek van Holland 'toerisme' (17%).

Ook is aan inwoners gevraagd op welke manier zij een actieve bijdrage zouden willen leveren aan een project op dit onderwerp. De uitkomsten op deze vraag zijn te lezen op de volgende twee pagina's, uitgesplitst naar vier onderwerpen waarop voldoende invullers uit elke kern reageerde.

De gemeente Rotterdam kan inwoners vragen om mee te denken of mee te doen. Wij zijn benieuwd over welke onderwerpen u graag uw mening wilt geven, mocht de gemeente dit van u vragen.

Maximaal drie antwoorden mogelijk

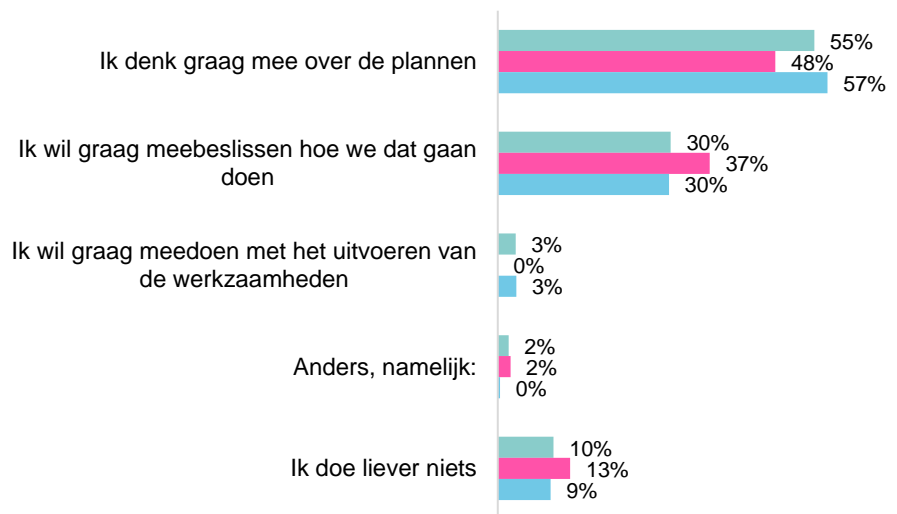

Betrokkenheid, participatie en communicatie - IX

INWONERS DENKEN GRAAG MEE OVER ONDERWERPEN 'BEREIKBAARHEID EN INFRASTRUCTUUR' EN 'WONEN EN LEEFOMGEVING'

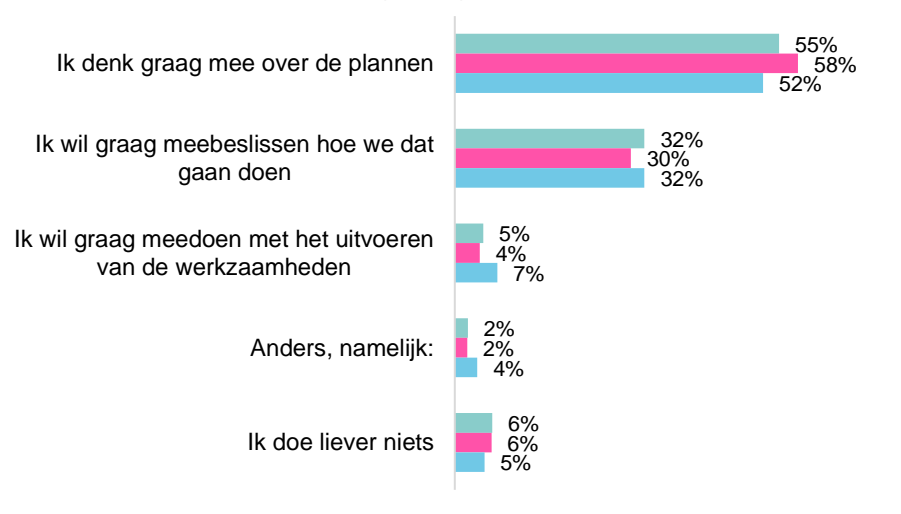
Op de vraag op welke manier zij een actieve bijdrage willen leveren aan een project van de gemeente geeft de grootste groep, ongeacht het onderwerp, aan graag mee te denken over plannen. Voor zowel het onderwerp 'bereikbaarheid en infrastructuur' als het onderwerp 'wonen en leefomgeving' geeft ongeveer 50% van de inwoners dit aan. Ook geeft ongeveer 30% bij beide onderwerpen aan graag mee te beslissen over hoe het project wordt uitgevoerd.

Stel: De gemeente vraagt inwoners een actieve bijdrage te leveren aan een project over bereikbaarheid en infrastructuur. Wat past bij u?

■ Hoek van Holland (n = 96) ■ Pernis (n = 40) ■ Rozenburg (n = 172)

Stel: De gemeente vraagt inwoners een actieve bijdrage te leveren aan een project over wonen en leefomgeving. Wat past bij u?

■ Hoek van Holland (n = 230) ■ Pernis (n = 118) ■ Rozenburg (n = 266)

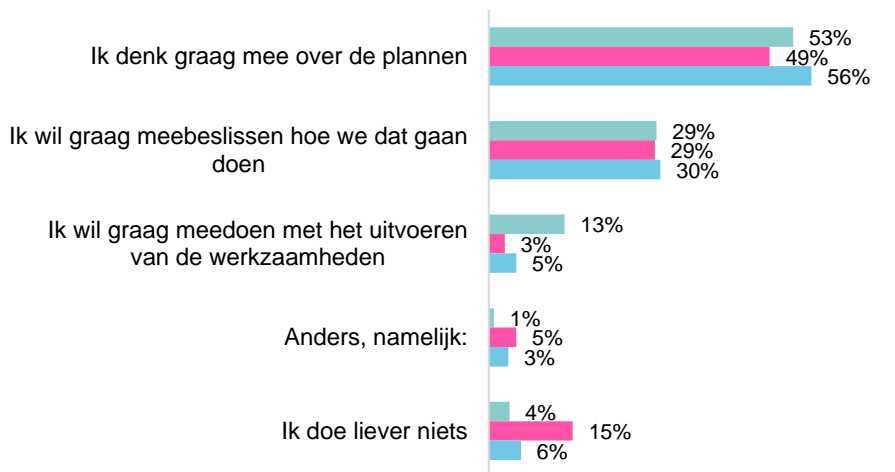

Betrokkenheid, participatie en communicatie - X

INWONERS DENKEN GRAAG MEE OVER ONDERWERPEN 'VEILIGHEID' EN 'VOORZIENINGEN'

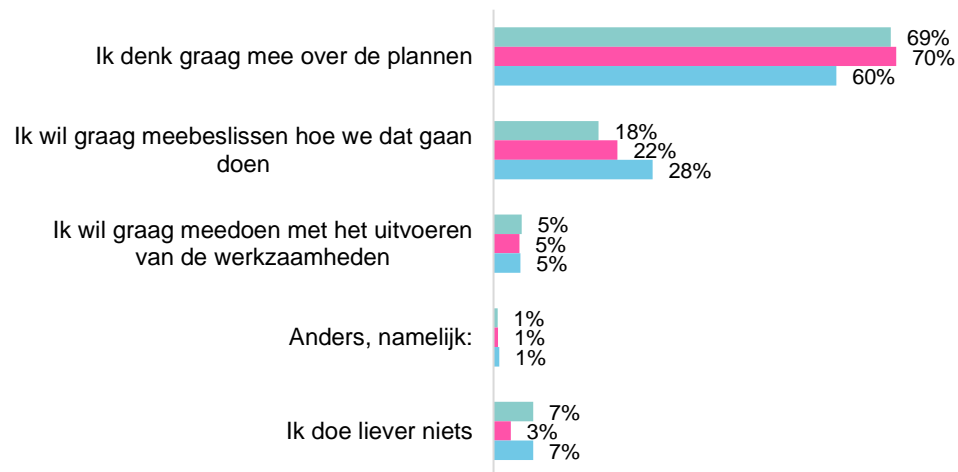
Ook bij de onderwerpen 'veiligheid' en 'voorzieningen' geeft de grootste groep aan graag mee te denken over plannen. Opvallend is dat deze groep groter is bij 'voorzieningen' dan bij andere onderwerpen. In Hoek van Holland en Pernis geeft 70% aan mee te willen denken over de plannen, terwijl dit in Rozenburg 60% is. Ten aanzien van het onderwerp 'veiligheid' kiest ongeveer 50% deze optie. Dit is vergelijkbaar met de onderwerpen op de vorige pagina.

Stel: De gemeente vraagt inwoners een actieve bijdrage te leveren aan een project over veiligheid. Wat past bij u?

■ Hoek van Holland (n = 148) ■ Pernis (n = 71) ■ Rozenburg (n = 203)

Stel: De gemeente vraagt inwoners een actieve bijdrage te leveren aan een project over voorzieningen (zoals scholen, winkels, sportclubs). Wat past bij u?

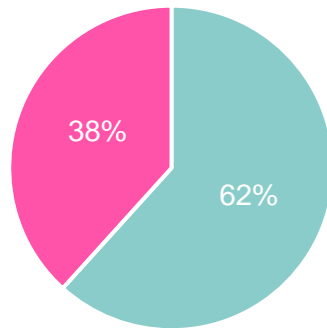
■ Hoek van Holland (n = 87) ■ Pernis (n = 65) ■ Rozenburg (n = 127)

Op de hoogte houden

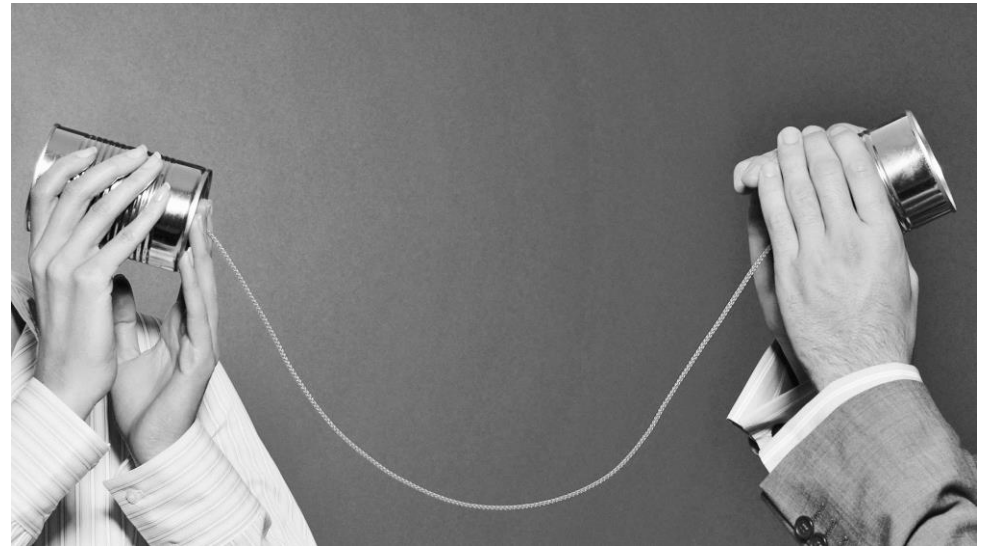
MEERDERHEID WIL OP DE HOOGTE WORDEN GEHOUDEN

Ongeveer zes op de tien invullers (62%) geeft aan graag op de hoogte te willen worden gehouden van de resultaten van dit onderzoek.

Wilt u op de hoogte gehouden worden van de resultaten van het onderzoek? (n=867)

■ Ja ■ Nee

Overige opmerkingen inwoners

DIVERSE OPEN ANTWOORDEN VAN INWONERS

Op de vraag 'Zijn er nog opmerkingen en/of aanvullingen die u wilt meegeven over dit onderzoek of naar aanleiding van deze vragenlijst?' gaven in totaal 266 van de 867 invullers (31%) een antwoord. De antwoorden van deze invullers waren zeer divers. Hieronder staan enkele citaten ter illustratie.

“Denk meer aan het bouwen van betaalbare senioren woningen zodat mensen niet worden gedwongen op oudere leeftijd Pernis te verlaten. Probeer Pernis een dorp te laten zijn, en niet een verlengstuk van de stad!”

“De lokale belangen van de inwoners van Hoek van Holland komen lang niet altijd overeen met de 'stadse' belangen van Rotterdam. Dat wordt te weinig beseft bij de gemeente wat frictie geeft!”

“We horen bij Rotterdam, maar is ver van mijn bed. Voel mij niet betrokken bij de stad. Ik hoop dat Rozenburg het dorpse karakter blijft houden.”

citizens

door Necker van Naem

Onderzoeksverantwoording

Onderzoek kleine kernen, gemeente Rotterdam

februari 2020

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

Alle inwoners van Hoek van Holland, Pernis en Rozenburg zijn uitgenodigd om mee te doen aan het onderzoek. Het onderzoek was via een open link te vinden die is geplaatst op een pagina van de gemeente, specifiek voor dat gebied (bijv: www.rotterdam.nl/pernis).

Om aandacht te vragen voor het onderzoek ontvingen alle inwoners van deze gebieden een ansichtkaart met uitnodiging om deel te nemen. Ook werd men op de vragenlijst gewezen via sociale media (Facebook, Instagram). Daarnaast konden inwoners via een gratis 0800-nummer bellen met onderzoekers om de vragenlijst telefonisch in te vullen. Bovendien heeft de gemeente ook haar eigen kanalen intensief gebruikt om aandacht te vragen voor het onderzoek.

Door middel van verschillende verificatiemethoden is achteraf gecontroleerd dat deelnemers woonachtig zijn in Hoek van Holland, Pernis of Rozenburg. Ook zijn dubbele invullers uit de resultaten gefilterd en zijn controles uitgevoerd om eventueel misbruik van de vragenlijst te achterhalen.

Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de Kenniswerkplaats Leefbare Wijken. De kenniswerkplaats (KWP) is een samenwerkingsverband tussen de gemeente Rotterdam en de Erasmus Universiteit Rotterdam. Doelen zijn het ontwikkelen van beleids- en praktijkrelevante kennis op het gebied van leefbaarheid in stadswijken en bijdragen aan de verspreiding en toepassing van deze kennis in het Rotterdamse beleid. De KWP initieert daartoe onderzoek en organiseert lezingen, masterclasses, enzovoorts. Alle publicaties en activiteiten zijn te vinden op:

www.kenniswerkplaats-leefbarewijken.nl

Citizens | door Necker van Naem
Goeman Borgesiuslaan 77
3515 ET Utrecht
T: 0343 820 380